

KOMENDA GŁÓWNA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

ZATWIERDZAM

Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej
nadbryg. Wojciech Kruczek
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

PROGRAM

SZKOLENIA DOSKONALĄCEGO Z ZAKRESU

ŚCINKI DRZEW TRUDNYCH, OBALANIA

ZŁOMÓW I WYWROTÓW

Warszawa, 07-04-2026 r.

Opracowanie merytoryczne:

- kpt. Łukasz Pietrzyk – SA PSP w Krakowie
- mł. kpt. Andrzej Szymanek – SA PSP w Krakowie

Konsultacja merytoryczna:

- mł. bryg. Łukasz Wolak – SA PSP w Krakowie

Konsultacja metodyczna:

- Biuro Edukacji KG PSP

Spis treści

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE	4
1. Cel szkolenia	4
2. Sylwetka absolwenta	4
3. Warunki przyjęcia na szkolenie	4
4. Uprawnienia absolwenta	4
II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO	5
1. Organizacja szkolenia.....	5
2. Zalecenia i wskazówki metodyczne	7
3. Plan nauczania zajęć stacjonarnych.....	8
III. TREŚCI KSZTAŁCENIA	9
1. BHP na stanowisku operatora pilarki – 1T.....	9
2. Budowa i charakterystyka pilarek – 2T, 2P	9
3. Przygotowanie pilarki do pracy i utrzymanie jej właściwego stanu technicznego. Narzędzia i sprzęt pomocniczy do pozyskania drewna – 1T, 2P.....	10
4. Technika ścinki i obalania drzew w warunkach normalnych – 1T, 12P.....	10
5. Ścinka drzew trudnych oraz obalanie złomów i wywrotów – 2T, 6P	11
6. Technika przerzynki kłód i dłużyc oraz okrzesywania drzew ściętych – 1T, 2P.....	11
7. Metodyka prowadzenia instruktażu przed pracą pilarką – 1T, 2P	12
IV. LITERATURA	13
V. AKTY PRAWNE	13
VI. ZAŁĄCZNIKI	14

I. ZAŁOŻENIA DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE

1. Cel szkolenia

Celem szkolenia jest doskonalenie umiejętności słuchaczy w pracy pilarką łańcuchową do drewna (zwaną dalej również pilarką) w przypadku śinki drzew trudnych, obalania złomów i wywrotów oraz przygotowanie do prowadzenia instruktaży stanowiskowych dla strażaków w tym zakresie na miejscu ćwiczeń / szkoleń i podczas działań ratowniczych.

2. Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu szkolenia słuchacz powinien:

- a) w sferze poznawczej:
 - omawiać zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania śinki i obalania;
 - omawiać budowę i zasady działania sprzętu wykorzystywanego do śinki i obalania;
 - omawiać zasady prawidłowego doboru i technik użycia sprzętu;
 - omawiać zasady konserwacji sprzętu;
 - wskazywać sposoby prowadzenia instruktażu stanowiskowego.
- b) w sferze praktycznej:
 - przygotowywać sprzęt do użycia;
 - dokonywać przeglądu bieżącego i podstawowej konserwacji sprzętu;
 - przygotowywać drzewo, element drzewa do śinki / obalania;
 - ścinać / obalać drzewo / element drzewa;
 - dokonywać przerzynki kłód i dłużyć;
 - okrzysywać drzewo / element drzewa;
 - rozpoznawać zagrożenia wpływające na bezpieczeństwo w miejscu prowadzonej akcji.
- c) w sferze motywacyjnej, mieć ukształtowane postawy:
 - odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych,
 - odpowiedzialności za stan techniczny sprzętu.

3. Warunki przyjęcia na szkolenie

Warunkiem przyjęcia na szkolenie jest skierowanie, którego wzór określa załącznik nr 1, potwierdzające określone w skierowaniu wymagania.

Na szkolenie słuchacz przyjeżdża ze strojem (adekwatnym do warunków pogodowych) w skład, którego wchodzi m.in:

- spodnie pilarza (antyprzecięciowe) lub osłona na nogi (antyprzecięciowa),
- rękawice ochronne,
- kask ochronny (z ochroną oczu),
- ochronniki słuchu,
- obuwie specjalne.

4. Uprawnienia absolwenta

Absolwent szkolenia może prowadzić instruktaż stanowiskowy dla strażaków w tym zakresie na miejscu ćwiczeń / szkoleń i podczas działań ratowniczych.

II. REALIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

1. Organizacja szkolenia

- a. Szkolenie realizowane jest przez:
 - szkołę Państwowej Straży Pożarnej,
 - ośrodek szkolenia komendy wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej.
- b. Zajęcia na szkoleniu mogą prowadzić osoby posiadające tytuł:
 - Instruktora ścinki drzew lub
 - Pilarza-drwala lub
 - Operatora pilarki, po ukończeniu szkolenia doskonalącego z zakresu ścinki drzew trudnych, obalania złomów i wywrotów.
- c. Osobą odpowiedzialną za prawidłową realizację szkolenia jest kierownik szkolenia. Do jego zadań należy:
 - wybór kadry dydaktycznej,
 - opracowanie w porozumieniu z kadrą dydaktyczną szczegółowego planu szkolenia,
 - uzgodnienia z właścicielami obiektów / terenów, uzyskanie zgód na wykorzystania obiektu / terenu,
 - przygotowanie sprzętu niezbędnego do realizacji zajęć,
 - zapewnienie niezbędnego transportu dla całej grupy szkoleniowej w przypadku realizacji szkolenia poza placówką szkoleniową,
 - weryfikacja sprzętu przywiezionego przez uczestników szkolenia,
 - prowadzenie nadzoru nad realizacją programu szkolenia,
 - przygotowanie dokumentacji szkoleniowej.
- d. Podstawą organizacji procesu dydaktycznego jest plan nauczania. Podstawową formą nauczania jest lekcja, której odpowiada jedna godzina dydaktyczna, trwająca 45 minut. Dopuszcza się łączenie dwóch jednostek lekcyjnych.
- e. Na realizację zajęć przewidziano **40 godzin dydaktycznych**, w tym:
 - zajęcia dydaktyczne – 35 godzin dydaktycznych,
 - egzamin – 5 godzin dydaktycznych.
- f. Planując realizację szkolenia należy uwzględnić czas niezbędny na przeprowadzanie konicznej konserwacji sprzętu wykorzystywanego podczas zajęć praktycznych oraz na ewentualne dojazdy na miejsce realizacji zajęć (np.: poligon), co nie powinno powodować zmniejszenia czasu określonego programem szkolenia na realizację zajęć dydaktycznych.
- g. Zaleca się, aby zajęcia dydaktyczne realizowane były w dziennym wymiarze do 10 godzin dydaktycznych, z czego maksymalnie 8 godzin zajęć praktycznych.
- h. Warunkiem ukończenia szkolenia jest zaliczenie egzaminu końcowego składającego się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej.
- i. Warunkiem przystąpienia do części teoretycznej egzaminu końcowego jest obecność na min. 90% zajęć dydaktycznych, w tym na 100% zajęć praktycznych.
- j. Część teoretyczna egzaminu końcowego przeprowadzana jest w formie pisemnego testu składającego się z 10 zadań zamkniętych. Za każdą prawidłową odpowiedź można uzyskać 1 pkt. Zadania przygotowuje organizator szkolenia na podstawie uzgodnień z prowadzącymi zajęcia na szkoleniu. Zaliczenie testu

wymaga uzyskania min. 70% maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.

- k. Warunkiem przystąpienia do części praktycznej egzaminu końcowego jest zaliczenie części teoretycznej.
- l. Część praktyczna egzaminu końcowego polega na sprawdzeniu:
 - umiejętności ścinki i obalenia drzew trudnych, złomów i wywrotów,
 - prowadzenia instruktażu stanowiskowego i nadzorowania strażaka podczas pracy pilarką łańcuchową do drewna.
- m. Zadania dla części praktycznej egzaminu przygotowuje organizator szkolenia na podstawie uzgodnień z komisją egzaminacyjną. Komisja egzaminacyjna w pełnym składzie ocenia każde z zadań słuchacza, a Przewodniczący wystawia ocenę.
- n. Do oceny części praktycznej egzaminu końcowego stosuje się skalę: zaliczył – nie zaliczył. Podstawą oceny końcowej egzaminu praktycznego są zarówno czynniki warunkujące bezpieczeństwo podczas wykonywania zadań egzaminacyjnych, jak i sprawność ich wykonywania.
- o. W razie niezdania egzaminu końcowego, słuchacz ma prawo do egzaminu poprawkowego, w terminie wyznaczonym przez organizatora egzaminu poprawkowego, jednak nie później niż w ciągu 1 roku od zakończenia szkolenia.
- p. Do egzaminu poprawkowego bez powtarzania szkolenia można przystąpić tylko raz.
- q. Do przeprowadzenia egzaminu poprawkowego stosuje się zasady określone dla egzaminu końcowego.
- r. W razie nieprzystąpienia do egzaminu końcowego z uzasadnionej przyczyny, słuchacz może przystąpić do egzaminu w dodatkowym terminie wyznaczonym przez organizatora szkolenia, jednak nie później niż w ciągu 1 roku od zakończenia szkolenia.
- s. Słuchacz może przystąpić do egzaminu, o którym mowa w lit. o oraz r u organizatora szkolenia lub w innym miejscu, w którym realizowane jest przedmiotowe szkolenie.
- t. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez organizatora szkolenia w składzie nie mniejszym niż trzyosobowym.
- u. Z przeprowadzonego egzaminu sporządza się protokół zawierający informacje o: składzie komisji, terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu, zadaniach sprawdzających oraz wynikach słuchaczy.
- v. Słuchacze, którzy ukończyli szkolenie otrzymują zaświadczenie, którego wzór określa załącznik nr 2.
- w. Liczebność grup na zajęciach praktycznych, wykaz niezbędnego sprzętu i stanowisk zawiera arkusz samoceny stanowiący załącznik do „Zasad organizacji nadzoru dydaktycznego nad realizacją programów kształcenia i szkolenia zatwierdzonych przez komendanta głównego państwowej straży pożarnej”.

2. Zalecenia i wskazówki metodyczne

- a. Zajęcia teoretyczne powinny być organizowane dla całej grupy szkoleniowej natomiast na zajęciach praktycznych należy słuchaczy dzielić na podgrupy.
- b. Na pierwszych zajęciach prowadzący szkolenie ma obowiązek przedstawić słuchaczowi:
 - program i zalecaną literaturę,
 - zasady realizacji programu i zaliczenia szkolenia oraz sposób bieżącej kontroli wyników nauczania.
- c. W rozkładzie zajęć dydaktycznych należy uwzględnić korelację tematyczną.
- d. W trakcie szkolenia należy zapewnić warunki do realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych m. in. poprzez:
 - przestrzeganie zasad nauczania,
 - łączenie metod asymilacji wiedzy z metodami samodzielnego dochodzenia do wiedzy.
- e. Prowadzący zajęcia, w trakcie realizacji tematów przewidzianych w planie nauczania powinni zwracać szczególną uwagę na:
 - poprawną terminologię,
 - wykorzystywanie podczas zajęć tylko sprzętu sprawnego pod względem technicznym,
 - poprawne wykonywanie czynności,
 - kształtowanie pożądaných umiejętności oraz koniecznych nawyków.
- f. Do prawidłowej realizacji zajęć praktycznych niezbędne jest wyposażenie instruktora w sprzęt zgodny z wymogami organizacyjnymi szkolenia, odpowiadający minimalnie wyposażeniu indywidualnemu słuchacza.
- g. Organizator szkolenia może dopuścić, aby słuchacz korzystał podczas szkolenia ze swojego indywidualnego sprzętu (który wykorzystywany jest w macierzystej jednostce). Sprzęt ten musi być sprawny i posiadać dopuszczenie do użytkowania i aktualne badanie / przegląd.
- h. Kadra dydaktyczna powinna stale śledzić przepisy, rynek wydawniczy oraz prasę fachową w celu aktualizowania materiałów niezbędnych do realizacji programu.
- i. W trakcie realizacji szkolenia powinna być dokonywana ocena osiągnięć słuchaczy. Zaleca się stosowanie takich metod kontroli osiągnięć słuchaczy jak pytania ustne czy zadania praktyczne.
- j. Zajęcia teoretyczne powinny być realizowane w pomieszczeniach zapewniających odpowiednie warunki higieny szkolnej oraz wyposażonych zarówno w proste, jak i techniczne środki dydaktyczne.
- k. Zajęcia praktyczne powinny odbywać się, z zapewnieniem niezbędnego sprzętu, w miejscach, które umożliwiają ich sprawną i bezpieczną realizację.
- l. Zajęcia praktyczne należy poprzedzić odprawą organizacyjną, którą prowadzi prowadzący zajęcia. Celem odprawy jest zapoznanie słuchaczy z tematyką i celem ćwiczeń oraz omówienie ich przebiegu.
- m. W toku ćwiczeń prowadzący kontroluje poprawność wykonania powierzonych zadań, a w razie zauważenia nieprawidłowości, na bieżąco koryguje błędy w ramach instruktażu indywidualnego bądź grupowego.

- n. W instruktażu końcowym prowadzący powinien podsumować zajęcia, przeanalizować najczęściej popełniane błędy, wskazać ich źródło oraz sposób prawidłowego wykonania czynności.

3. Plan nauczania zajęć stacjonarnych

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	BHP na stanowisku operatora pilarki	1	-	1
2.	Budowa i charakterystyka pilarek	2	2	4
3.	Przygotowanie pilarki do pracy i utrzymanie jej właściwego stanu technicznego. Narzędzia i sprzęt pomocniczy do pozyskania drewna	1	2	3
4.	Technika ścinki i obalania drzew w warunkach normalnych	1	12	13
5.	Ścinka drzew trudnych oraz obalanie złomów i wywrotów	2	6	8
6.	Technika przerzynki kłód i dłużyc oraz okrzesywania drzew ściętych	1	2	3
7.	Metodyka prowadzenia instruktażu przed pracą pilarką	1	2	3
RAZEM:		9	26	35

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem

III. TREŚCI KSZTAŁCENIA

1. BHP na stanowisku operatora pilarki – 1T

Materiał nauczania:

Przepisy regulujące pracę pilarką w Państwowej Straży Pożarnej. Instruktaż stanowiskowy przed pracą pilarką. Zagrożenia występujące w środowisku pracy pilarką. Bezpieczeństwo i higiena pracy w zakresie pracy operatora pilarki. Warunki bezpiecznego i prawidłowego ścięcia, obalenia i okrzesań drzewa.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić przepisy oraz zasady dotyczące BHP na stanowisku pracy pilarką,
- opisać zagrożenia związane z wykonywanymi czynnościami – zależne od siebie i od czynników zewnętrznych,
- scharakteryzować planowane działania w związku ze zidentyfikowanym zagrożeniem (okolicznościami),
- opisać zasady ergonomii pracy (pozycja ciała podczas pracy pilarką – pozycja robocza, ułożenie rąk na uchwytach – uchwyt podtrzymujący i sterujący, dźwiganie i przemieszczanie ciężarów),
- wymienić środki ochronne i zabezpieczające sprzęt oraz środki ochrony osobistej,
- dobrać ubranie i osprzęt roboczy zapewniający ochronę osobistą,
- omówić zasady bezpiecznej pracy i współpracy w grupie osób ścinających, obalających i okrzesań drzewa na wyznaczonym terenie.

2. Budowa i charakterystyka pilarek – 2T, 2P

Materiał nauczania:

Budowa pilarek stosowanych w PSP. Budowa silników spalinowych dwusuwowych i ich działanie. Systemy zasilania, chłodzenia i zapłonu w pilarkach. Układ tnący, smarowania oraz hamulec bezpieczeństwa stosowany w pilarkach. Pilarka na wysięgniku.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić i omówić systemy zasilania pilarek stosowanych w PSP,
- wymienić i omówić systemy chłodzenia pilarek stosowanych w PSP,
- wymienić i omówić systemy zapłonu w silniku dwusuwowym,
- omówić budowę silnika dwusuwowego,
- omówić układ tnący: budowa i konserwacja, rodzaje ogniw i sposoby ich łączenia, pilniki i ostrzenie, ostrzarki i szablony, narzędzia do naprawy pilarki, czyszczenie układu tnącego, konserwacja układu tnącego, błędy eksploatacyjne, awarie układu tnącego – przyczyny i sposoby zapobiegania,
- wykonać montaż i demontaż poszczególnych układów pilarki,
- omówić układ smarowania łańcucha,
- omówić układ hamulca bezpieczeństwa,
- omówić budowę pilarki na wysięgniku.

3. Przygotowanie pilarki do pracy i utrzymanie jej właściwego stanu technicznego. Narzędzia i sprzęt pomocniczy do pozyskania drewna – 1T, 2P

Materiał nauczania:

Przygotowanie pilarki do pracy. Konserwacja i utrzymanie właściwego stanu technicznego pilarki. Sprzęt i narzędzia do obalania drzewa i jego pozycjonowania.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić procedurę przygotowania pilarki do pracy,
- wyczyścić filtr i przeprowadzić jego wymianę,
- sprawdzić działanie świec,
- omówić zasady konserwacji i utrzymania właściwego stanu technicznego pilarki,
- wykonać ostrzenie i przeprowadzić konserwację pilarki,
- uzupełnić paliwo w pilarce,
- zamontować łańcuch na pilarce zgodnie z instrukcją,
- zademonstrować uruchomienie pilarki z uwzględnieniem dwóch sposobów,
- wymienić rodzaje paliw stosowanych w pilarkach,
- sporządzić mieszankę paliwowo-olejową do silników dwusuwowych (skład i proporcje, przygotowanie, przechowywanie, transport),
- przygotować pilarkę spalinową do pracy (paliwo, łańcuch, olej),
- uruchomić pilarkę spalinową,
- sprawdzić prawidłowość działania poszczególnych układów pilarki spalinowej,
- przygotować do pracy pilarkę na wysięgniku,
- wymienić narzędzia i sprzęt niezbędny do pracy z drzewem (m.in. siekiera, dźwignia, klin, tyczka kierunkowa, obracak do drewna, bloczek kierunkowy, ręczna / elektryczna wyciągarka),
- scharakteryzować narzędzia i sprzęt niezbędny do pracy z drzewem (m.in. siekiera, dźwignia, klin, tyczka kierunkowa, obracak do drewna, bloczek kierunkowy, ręczna / elektryczna wyciągarka),
- dobrać narzędzia i sprzęt niezbędny do pracy z drzewem,
- uzasadnić dobór narzędzi i sprzętu niezbędnego do pracy z drzewem.

4. Technika ścinki i obalania drzew w warunkach normalnych – 1T, 12P

Materiał nauczania:

Techniki ścinki i obalania drzew. Zasady prowadzenia ścinki drzew w sposób kontrolowany.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić podstawy techniki ścinki drzew (wybór kierunku obalania, przygotowanie stanowiska roboczego i sposób rozłożenia narzędzi, określenie strefy niebezpiecznej i wyznaczenie dróg odejścia od ścinanego drzewa, technika ścinki i bezpieczne odejście od obalanego drzewa),
- omówić zasady prowadzenia ścinki drzew w sposób kontrolujący kierunek i czas

- obalenia (pojęcia i znaczenie rządu podcinającego oraz ścinającego, progu bezpieczeństwa oraz zawiasy),
- omówić parametry pniaka po ściętym drzewie: głębokość rządu podcinającego (podcięcia), wysokość pnia, wielkość progu i zawiasy. Skutki przecięcia zawiasy lub braku progu bezpieczeństwa i technika pracy zapewniająca ich uzyskanie,
 - omówić fazy ścinki drzewa (usunięcie nabiegów korzeniowych, rząd podcinający, skrócenie zawiasy, rząd ścinający) w warunkach normalnych oraz w warunkach trudnych,
 - omówić kierunki obalenia drzewa,
 - scharakteryzować ścieżki oddalania i wyznaczyć strefy niebezpieczne,
 - dobrać metodę ścinka i obalenia uwzględniając zidentyfikowane parametry i warunki otoczenia,
 - wyznaczyć i zachować ścieżki oddalania,
 - dokonać ścinka drzewa oraz jego obalenia wykorzystując pilarkę,
 - postąpić się pilarkę zgodnie z instrukcją producenta,
 - uwolnić pilarkę w momencie zakleszczenia,
 - wykonać ścinkę drzewa o grubości nieprzekraczającej długości prowadnicy oraz grubości nieprzekraczającej podwójnej długości prowadnicy,
 - wykonać ścinkę drzewa pochylonego w kierunku obalenia oraz pochylonego w kierunku przeciwnym do zamierzonego kierunku obalenia,
 - omówić rolę cięcia sztyletowego oraz zastosowanie ściągaczy linowych przy ścinie drzew pochylonych,
 - zabezpieczyć ścinane drzewa przed rozłupaniem wzdłużnym pnia,
 - wykonać ścinkę drzew grubszych od podwójnej długości prowadnicy – rząd sercowy,
 - omówić ścinkę i obalenie drzew zmurszałych.

5. Ścinka drzew trudnych oraz obalenie złomów i wywrotów – 2T, 6P

Materiał nauczania:

Charakterystyka drzew trudnych. Przerzynka drzewa naprężonego.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- scharakteryzować drzewa trudne (pochylone, zrośnięte, z uszkodzeniami),
- omówić przerzynkę drewna naprężonego,
- wykonać przerzynkę drewna naprężonego.

6. Technika przerzynki kłód i dłuźyc oraz okrzyszowania drzew ściętych – 1T, 2P

Materiał nauczania:

Przerzynka kłód i dłuźyc nienaprężonych. Przerzynka kłód i dłuźyc naprężonych. Zasady i metody okrzyszowania obalonego drzewa.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- omówić zasady wykonywania przerzynki kłód i dłuźyc nienaprzężonych,
- omówić zasady wykonywania przerzynki kłód i dłuźyc naprzężonych,
- scharakteryzować zagrożenia przy przerzynce kłód i dłuźyc,
- wykonać przerzynkę kłód i dłuźyc nienaprzężonych,
- wykonać przerzynkę kłód i dłuźyc naprzężonych,
- wymienić metody okrzesywania drzew,
- omówić zasady i metody okrzesywania przy zastosowaniu pilarki,
- scharakteryzować naprężenia, jakie mogą wystąpić wskutek ułożenia się konarów (gałęzi) po obaleniu,
- wyjaśnić w jaki sposób niwelować naprężenia konarów,
- dobrać optymalną metodę okrzesywania do zaistniałej sytuacji,
- dobrać metodę niwelowania naprężeń,
- wykonać cięcia niwelujące naprężenia wykorzystując pilarkę,
- odciąć konar od kłody.

7. Metodyka prowadzenia instruktażu przed pracą pilarką – 1T, 2P

Materiał nauczania:

Przygotowanie do prowadzenia wykładu i instruktażu z pokazem. Wybór i przygotowanie sprzętu do prowadzenia wykładu i instruktażu z pokazem. Wybór i przygotowanie miejsca do prowadzenia wykładu i instruktażu z pokazem. Prowadzenie wykładu i instruktażu z pokazem.

Cele szczegółowe:

W wyniku realizacji tematu słuchacz powinien:

- wymienić i omówić zasady nauczania dorosłych,
- wymienić i omówić zasady przygotowania do prowadzenia wykładu i instruktażu z pokazem,
- dobrać sprzęt do prowadzenia wykładu i instruktażu z pokazem,
- wybrać miejsce do prowadzenia wykładu i instruktażu z pokazem i uzasadnić wybór,
- wymienić i omówić zasady prowadzenia wykładu i instruktażu z pokazem,
- przeprowadzić wykład i instruktaż z pokazem.

IV. LITERATURA

1. Praca Pilarką – Bezpieczna i wydajna praca pilarką – wyd. Husqvarna
2. Praca pilarką cz. 1 i 2 – Henryk Zasuń – wyd. Husqvarna
3. EN ISO 11393 - odzież ochronna dla ręcznych pilarek łańcuchowych
4. Budowa i zasady działania pilarki spalinowej –
<https://zpe.gov.pl/szukaj?query=Budowa+i+zasady+dzia%C5%82ania+pilarki+spalinowej>
5. Usuwanie powalonych drzew –
<https://zpe.gov.pl/szukaj?query=Usuwanie+powalonych+drzew>
6. Instrukcja BHP przy obsłudze pilarki spalinowej
<https://www.gov.pl/web/kgpsp/instrukcje-bhp>
7. Baza Wiedzy KG PSP <https://www.gov.pl/web/kgpsp/baza-wiedzy>

V. AKTY PRAWNE

(dokumenty o charakterze pomocniczym)

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu niektórych prac z zakresu gospodarki leśnej.
2. Zarządzenie nr 41 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 02.07.1998 r.

VI. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

.....
(pieczętka jednostki delegującej)

KARTA SKIEROWANIA

Jednostka delegująca

Nazwa

Adres

tel. / fax / e-mail

Kieruję Pana / Panią.....
(stopień, imię i nazwisko)

Nr ewidencyjny PSP.....

na szkolenie doskonalącego z zakresu ścinki drzew trudnych, obalania złomów i wywrotów

realizowane w dniach W

Oświadczam, że kierowany / -a posiada:

- a) zaświadczenie o ukończeniu co najmniej szkolenia podstawowego w zawodzie strażak lub równorzędnego,
- b) kwalifikacje ratownika, aktualne na czas trwania szkolenia, zgodne z wymaganiami określonymi w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym,
- c) kartę szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy lub zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, aktualne na czas trwania szkolenia,
- d) orzeczenie komisji lekarskiej lub zaświadczenie lekarskie potwierdzające okresowe badanie lekarskie, aktualne na czas trwania szkolenia,
- e) brak przeciwwskazań do pełnienia służby na stanowiskach bezpośrednio związanych z działaniami ratowniczymi,
- f) opatrunek osobisty,
- g) ubiór umożliwiający realizację szkolenia.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis przełożonego uprawnionego do mianowania)

.....
(pieczęć podłużna)

ZAŚWIADCZENIE

.....
(stopień, imię i nazwisko)

Nr ewidencyjny PSP.....
ukończył.....

szkolenie doskonalące z zakresu ścinki drzew trudnych, obalania złomów i wywrotów
przeprowadzone w.....
w okresie od..... r. do..... r.
według programu z dnia.....
zatwierdzonego przez.....
.....

....., dnia r.
(miejsowość)

Nr

ORGANIZATOR

.....
(pieczęć, podpis)

Lp.	Temat	Liczba godzin		
		T	P	R
1.	BHP na stanowisku operatora pilarki	1	-	1
2.	Budowa i charakterystyka pilarek	2	2	4
3.	Przygotowanie pilarki do pracy i utrzymanie jej właściwego stanu technicznego. Narzędzia i sprzęt pomocniczy do pozyskania drewna	1	2	3
4.	Technika ścinki i obalania drzew w warunkach normalnych	1	12	13
5.	Ścinka drzew trudnych oraz obalanie złomów i wywrotów	2	6	8
6.	Technika przerzynki kłód i dłużyc oraz okrzesywania drzew ściętych	1	2	3
7.	Metodyka prowadzenia instruktazu przed pracą pilarką	1	2	3
RAZEM:		9	26	35

T – zajęcia teoretyczne, P – zajęcia praktyczne, R – razem